

Uchwała Nr XIII/.../2019
Rady Miejskiej w Skórczu
z dnia .....

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2019 r. poz.506 ze zmian.) oraz art.10 ust. 1-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852), uchwała się co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miejskiej Skórcz na rok 2020 stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2

Zatwierdza się preliminarz finansowy Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii stanowiący załącznik nr 2 do uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Uzasadnienie:

Zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020, ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii - organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są zobowiązane do podejmowania działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, w tym NSP (*Nowych Substancji Psychoaktywnych*). Powyższe zadanie realizowane jest w oparciu o program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalany corocznie przez radę gminy.

Istotą Programu jest przeciwdziałanie uzależnieniom, których patomechanizm jest podobny niezależnie od substancji czy czynności, która wywołuje uzależnienie.

Głównym założeniem Programu jest ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania środków psychoaktywnych przez rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, wzrost społecznej świadomości związanej z tą tematyką, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania substancji psychoaktywnych, integrację społeczną i zawodową osób uzależnionych oraz doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w realizację przedmiotowego Programu.

Zadania zawarte w Szczegółowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Narkomani dla Gminy Miejskiej Skórcz na rok 2020, zostały określone na podstawie przeprowadzonej konsultacji społecznej, z uwzględnieniem zarówno potrzeb mieszkańców miasta, jak i zobowiązań wynikających z przedmiotowych aktów prawnych.

W związku z powyższym przyjęcie uchwały jest zasadne.

Załącznik Nr 1 do Uchwały XIII/.../2019r.

Rady Miejskiej w Skórczu z dnia ..... r.

Gminny Program
Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Miejskiej Skórcz
na rok 2020

Wyjaśnienie podstawowych pojęć:

Krajowe Biuro Do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii podaje następujące definicje:

1) Definicja uzależnienia:¹ „dla określenia zespołu uzależnienia (uzależnienie) często stosowane są terminy: lekomania, narkomania, toksykomania, chemiozależność, lekozależność, nałóg.

- Uzależnienie jest to kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych i poznawczych, wśród których zachowania związane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych uzyskują wyraźną przewagę nad innymi, które były charakterystyczne dla danej osoby.
- Jest to zespół określonych objawów i zachowań, wywołanych nieodpartym pragnieniem przyjmowania substancji psychoaktywnych (głód psychiczny).
- Uzależnienie może rozwinąć się w wyniku używania substancji psychoaktywnych.
- Uzależnienie jest przekroczeniem bardzo ulotnej i trudnej do zauważenia granicy między chęcią, która wyraża dobrowolność, a przymusem, który całkowicie zaburza kontrolę. Tę granicę przekracza się tylko raz, ale bezpowrotnie. Uzależniony, nawet gdy nie przyjmuje substancji psychoaktywnych, to do końca życia pozostaje osobą uzależnioną.
- Uzależnienie jest przewlekłą chorobą centralnego układu nerwowego, która charakteryzuje się okresami remisji (abstynencji) i nawrotów.
- Uzależnienie prowadzi do powstania wielu szkód, m. in.: somatycznych, psychicznych, społecznych.
- Uzależnienie często kończy się śmiercią z powodu następstw zdrowotnych.
- Osoby uzależnione powinny się leczyć.”

2) Narkotyk² - „substancja psychoaktywna, środek odurzający, używka – to określenia o podobnym znaczeniu stosowane wymiennie w języku potocznym. W medycynie, psychologii aktualnie obowiązującym nazewnictwem jest substancja psychoaktywna. W medycynie „narkotykami” określa się te substancje psychoaktywne, które działają m.in. przeciwbólowo poprzez określone receptory mózgowe (opiodowe). Z kolei pojęcie narkomanii wywodzi się od słowa „narcos” co oznacza odurzenie, senność, uśpienie.

---

¹ <http://www.kbpn.gov.pl/portal?id=112213>, [dostęp: 03.09.2018].

² <http://www.kbpn.gov.pl/portal?id=112184>, [dostęp: 03.09.2018].

Substancje psychoaktywne:

- wpływają na centralny układ nerwowy
- przyjmowane są w celu doznania przyjemności, zmiany świadomości, uzyskania określonego nastoję, przeżycia ekstremalnych doznań
- wpływają na organizm człowieka powodując w różnym stopniu zmiany psychiczne (np. euforię, zmieniony odbiór rzeczywistości, iluzje, omamy, zaburzenia pamięci) oraz fizyczne (np. wzrost ciśnienia krwi, przyspieszenie tętna, pobudzenie)
- przewlekłe przyjmowane mogą prowadzić do uzależnienia, które często nazywane też jest narkomanią czy toksykomanią
- mają pochodzenie naturalne lub syntetyczne
- często, szczególnie w publikacjach popularnych są dzielone na tzw. narkotyki miękkie (jako bezpieczne, mało szkodliwe) oraz twarde (niebezpieczne, groźne). Za „narkotyk miękką” uznawana jest np. marihuana. Określenia te są mylące, nieprawdziwe, dają złudne poczucie bezpieczeństwa np. przy stosowaniu marihuany.”

3) „Narkomania - stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich.”³

I. Wstęp

Narkomania stanowi wyzwanie cywilizacyjne o zasięgu globalnym. Powoduje stały wzrost problemów społecznych, stwarza zagrożenia i obniża ogólny poziom zdrowia społeczeństwa. Przeciwdziałanie narkomanii należy do istotnych działań podejmowanych przez gminy. Wciąż pogłębiający się problem dotyka przede wszystkim młodych ludzi oraz ich rodziny. Aby w pełni zadbać o prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży poszukuje się nowych rozwiązań z dziedziny profilaktyki uzależnień. Szczególną uwagę zwraca się na osoby podatne na wpływy grupy rówieśniczej, osoby wykluczone społecznie czy nawet mające problemy z nauką szkolną. Wszelkie stresujące sytuacje sprzyjają bowiem uzależnieniu od substancji psychoaktywnych.

Używanie substancji psychoaktywnych legalnych i nielegalnych stało się społeczną rzeczywistością. Aby zapobiec rosnącemu zainteresowaniu dopalaczami i substancjami psychoaktywnymi, należy zaproponować wiele atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego, należy położyć większy nacisk na rozwój pasji i zainteresowań, należy zadbać o odporność psy-

---

³ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 4, pkt 11.

chiczną młodego człowieka, pomagając mu zrozumieć siebie i otaczający świat. Konieczne jest prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych, w celu przekonania młodzieży, że życie bez używek jest bardziej korzystne. Podejmowanie różnorodnych działań sprzyja poprawie jakości życia, zarówno pojedynczych jednostek, jak i całej społeczności lokalnej.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 został opracowany zgodnie z treścią ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii oraz z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016 – 2020, jest on także częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Miejskiej Skórcz na lata 2016-2021.

Działania zaproponowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii nastawione są na zapobieganie negatywnym konsekwencjom używania narkotyków, pomoc uzależnionym, w tym motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego. Ważnym aspektem jest także ciągle zwiększanie świadomości społeczności lokalnej w kwestii uzależnienia od środków odurzających, uwrażliwienie na krzywdę drugiego człowieka, przekonanie jak trudnym problemem są narkotyki w rodzinie. Problematyka narkomanii wymaga zatem podejścia interdyscyplinarnego, a wszelkie podejmowane w jej ramach działania powinny mieć charakter długofalowy.

Problematyka narkomanii nie ogranicza się jedynie do samego faktu uzależnienia od substancji psychoaktywnych bądź zagrożenia uzależnieniem. To problem, który zaburza całość funkcjonowania danej rodziny. Organizując pomoc należy mieć na uwadze zarówno osoby uzależnione od narkotyków, jak i członków rodziny, którzy zmagają się z uzależnieniem bliskiej osoby. Koniecznym jest, aby wszelkie działania profilaktyczne w dalszym ciągu były kierowane do dzieci i młodzieży, którzy w okresie dorastania mogą być szczególnie podatni na negatywne wpływy otoczenia. Należy również zauważyć, że deficyty jednej grupy społecznej, zakłócają funkcjonowanie całej społeczności lokalnej. Konieczne jest zatem traktowanie problemu narkomanii w kontekście szeroko pojętej polityki społecznej.

Do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, obejmujących m.in. promocję zdrowego stylu życia, promocję zdrowia psychicznego, informowanie o szkodliwości środków odurzających i substancji psychotropowych oraz działalność interwencyjną, zobowiązane są n.in. odpowiednie organy administracji rządowej, instytucje przez nie nadzorowane (m.in. Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Rada ds. Przeciwdziałania Narkomanii przy Prezesie Rady Ministrów, ośrodki leczenia narkomanii, poradnie profilaktyki i terapii uzależnień) oraz samorządy lokalne. Uprawnionymi do w/w działań są również organizacje pozarządowe (fundacje i stowarzyszenia), organizacje kościelne, związki samopomocy i rodziny osób uzależnionych.

Szkoły i inne placówki w ramach systemu oświaty, mają określone kompetencje w zakresie profilaktyki oraz udzielania pomocy uczniom zagrożonym uzależnieniom. W szkołach wdrażane są programy dla rodziców, a także programy wczesnej interwencji, adresowane do uczniów używających substancji psychoaktywnych. Przy prowadzeniu działań profilaktycznych oraz interwencyjnych, szkoły współpracują z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi.

Na poziomie lokalnym, pomoc dla osób zagrożonych i eksperymentujących z narkotykami, prowadzona jest w punkcie konsultacyjnym w Poradni Leczenia Uzależnień w Starogardzie Gdańskim w formie programów edukacyjnych i psychokorekcyjnych. Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Skórczu obejmuje pomocą socjalną osoby/rodziny mające problemy z narkotykami.

Źródłem finansowania zadań Programu są ustawowo środki finansowe z budżetu Miasta, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wyłącznym dysponentem środków finansowych w rozdziale 85153 „Zwalczanie narkomanii”, jest Burmistrz Miasta Skórcz. Plan wydatków Gminnego Programu na rok 2020 r. zostanie określony w uchwale budżetowej Gminy Miejskiej Skórcz.

II. Cele Programu i główne kierunki działań

Podstawowe cele Programu:

- ograniczenie występowania negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przez mieszkańców,
- wspieranie psychospołeczne osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin,
- wzmacnianie postaw społecznych związanych z ograniczeniem używania substancji psychoaktywnych,
- współpraca z podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania narkomanii,
- organizowanie form twórczego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, w szczególności dla osób z grup podwyższonego ryzyka.

Główne kierunki działań:

- podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów, związanych z używaniem środków psychoaktywnych, poprzez prowadzenie działalności edukacyjnej i informacyjnej,
- udzielanie osobom i rodzinom, dotkniętym problemami narkomanii, pomocy i wsparcia,

- organizowanie i prowadzenie na terenie placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, z udziałem grup rodzicielskich; promowanie zdrowego stylu życia; prowadzenie programów edukacyjnych, konkursów, olimpiad; udział w kampaniach profilaktyczno-edukacyjnych,
- doskonalenie grup zawodowych, zaangażowanych w działania profilaktyczne i naprawcze w zakresie narkomanii, poprzez organizację szkoleń, wymianę doświadczeń,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

Działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna prowadzona w szkołach i placówkach systemu oświaty

W Gminnym Programie uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących przeprowadzaną zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3 w/w ustawy.

W szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, realizowane są działania o potwierdzonej skuteczności, w szczególności programy profilaktyczno-wychowawcze z zakresu przeciwdziałania narkomanii. Uczniowie szkół są objęci programami profilaktycznymi w wykonaniu profesjonalnych instytucji.

Zadania ujęte w Gminnym Programie skoncentrowane są na rozwijaniu i wspieraniu działalności edukacyjnej w zakresie informowania o szkodliwości narkomanii oraz prowadzenia działalności wychowawczej i zapobiegawczej, polegającej na promocji zdrowego stylu życia, podejmowaniu oraz wspieraniu działań lokalnych i inicjatyw społecznych, w celu minimalizowania szkód wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019-2021 zakłada kontynuację działań podjętych w latach wcześniejszych, które są zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w cytowanej ustawie, jak i z polityką Miasta, wpisując się w cele i zadania przyjęte do realizacji w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Skórcz na lata 2019-2021.

Zadania Programu:

Zadanie 1.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków.

Sposoby realizacji:

1. Współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień w Starogardzie Gdańskim.
2. Objęcie szkoleniami z zakresu profilaktyki narkomanii pedagogów w szkołach, świetlicach środowiskowych oraz innych osób realizujących GPPN.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

Sposoby realizacji:

1. Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych w zakresie problematyki narkotykowej (brozur, ulotek).
2. Zapewnienie osobom potrzebującym pomocy informacji o miejscach pomocy oraz motywowania osób z problemem narkotykowym do podjęcia leczenia,

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Sposoby realizacji:

1. Finansowanie różnych form zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, w tym programów profilaktycznych, zajęć edukacyjno-rozwojowych oraz działalności wychowawczej, edukacyjnej i profilaktycznej i specjalistycznych form pomocy psychologicznej.
2. Realizacja, przez wszystkie placówki oświatowe, szkolnych programów profilaktyki.
3. Finansowanie szkoleń i zajęć edukacyjnych podnoszących kompetencje osób

realizujących zadania, obejmujące problematykę narkomanii, w celu zwiększenia ilości kompetentnych realizatorów programów profilaktycznych w ramach GPPRPA oraz GPPN.

4. Udzielanie pomocy finansowej świetlicom środowiskowym.
5. Dożywianie dzieci objętych programami naprawczymi w świetlicach środowiskowych, zakupy środków żywnościowych na imprezy okolicznościowe (m.in. Dzień Dziecka, zabawy choinkowe, wycieczki itp.).
6. Prowadzenie w świetlicach środowiskowych zajęć socjoterapeutycznych, realizowanych przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem.
7. Nawiązanie kontaktów ze stowarzyszeniami, w celu prowadzenia zajęć profilaktyczno-edukacyjnych z młodzieżą, służących przeciwdziałaniu narkomanii.
8. Organizowanie konkursów, rajdów i działań sportowo-rekreacyjnych, promujących zdrowy styl życia i łączących psychoprofilaktykę z aktywnością sportowo-turystyczną.
9. Organizowanie profilaktycznych i terapeutycznych form wypoczynku letniego z rodzin dysfunkcyjnych.
10. Dofinansowywanie różnych form artystycznych propagujących zdrowy i trzeźwy styl życia (m.in. spektakle teatralne, koncerty, występy artystyczne, seanse filmowe).
11. Organizacja i dofinansowywanie lokalnych imprez i akcji profilaktycznych oraz udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych, organizowanych między innymi przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii.

Zadanie 4.

Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Sposoby realizacji:

Finansowanie zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, realizowanych przez instytucje, stowarzyszenia i osoby fizyczne, wyłonione w drodze konkursów, ogłaszanych przez Urząd Miejski w Skórczu

Zadanie 5.

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób, z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Sposoby realizacji:

1. Wspieranie integracji społecznej oraz zatrudnienia socjalnego osób uzależnionych od środków psychoaktywnych.
2. Upowszechnianie informacji o placówkach leczniczych i rehabilitacyjnych, prowadzących programy ograniczania szkód zdrowotnych oraz programy reintegracji społecznej.

III. Realizatorzy Gminnego Programu

Burmistrz Miasta Skórcz pełni nadzór nad realizacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miejskiej Skórcz. Realizatorami Gminnego Programu i źródłem informacji o skali problemów, związanych z używaniem środków psychoaktywnych, są następujące instytucje i placówki:

- 1. Urząd Miejski** - opracowuje Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Skórcz, koordynuje i pełni nadzór merytoryczny nad działaniami wynikającymi z Gminnego Programu, opracowuje i realizuje plan wydatków Gminnego Programu.
- 2. Posterunek Policji** w Skórczu prowadzi działania mające na celu zapobieganie przestępstwom narkotykowym.
- 3. Poradnia Leczenia Uzależnień w Starogardzie Gdańskim** prowadzi leczenie uzależnień od alkoholu i od innych środków psychoaktywnych, w systemie niestacjonarnym.
- 4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej** obejmuje pomocą socjalną osoby/rodziny mające problemy z narkotykami.

IV. Monitoring

Poszczególne działania i procedury będą podlegać monitoringowi, mającemu na celu stałą poprawę efektywności i szybkości reakcji na zaistniałe zjawisko narkomanii.

Burmistrz Miasta corocznie, w terminie do dnia 31 marca, przedłoży Radzie Miejskiej raport z wykonania Gminnego Programu.

Załącznik Nr 2 do Uchwały XIII/.../2019r.

Rady Miejskiej w Skórczu z dnia ..... r.

Preliminarz Finansowy
Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Miejskiej Skórcz w 2020 roku

Lp.	Cel wydatku	Kwota złotych
1	Zajęcia profilaktyczne dla dzieci i młodzieży: <ul style="list-style-type: none"> • pogadanki, prelekcje i szkolenia w zakresie problemów narkomanii, • pomoce dydaktyczne o tematyce narkomanii, • wspieranie i dofinansowanie programów profilaktycznych realizowanych na terenie szkół	4.000,00
2	Działania interwencyjne, wspierające oraz konsultacje specjalistów: <ul style="list-style-type: none"> • koszty leczenia i profilaktyki (biegły psycholog, biegły psychiatra)	2.000,00
3	Systematyczne i intensywne szkolenia wybranych profesji: <ul style="list-style-type: none"> • szkolenia	1.000,00
Razem:		7. 000,00